

נערה אין קטנה לא – קנס; but a minor does not receive A

Overview

Our משנה states קנס אלו נערות שיש להם קנס. The גמרא states לא קטנה אין קטנה; that only a נערה received קנס, but not a קטנה. It seems that the גמרא derives this exclusion of a קטנה from קנס from the wording of the משנה which states קנס אלו נערות שיש להם קנס, which would seem to infer that only נערות receive קנס, but not קטנות. Our תוספות questions this inference.

Our תוספות has a difficulty with the גמרא's inference:

– תימה מנא ליה דלמא לא אתי למעוטי אלא בוגרת –

It is astonishing! How does the גמרא know to infer from the word נערה, that we are excluding a קטנה?! Perhaps the word נערה is only coming to exclude a בוגרת; however a קטנה is included (to receive קנס) –

Our תוספות supports his contention that the word נערה is used to exclude בוגרת; (not קטנה):

– דהא משמע בסוף פרק ארבע מיתות (סנהדרין דף סו:)

For it seems from the גמרא in the end of פרק ארבע מיתות –

גבי הא דתנן אינו חייב אלא עד שתהא נערה בתולה מאורסה –

Concerning that which we learnt in the משנה, that one is not מחוייב סקילה for having relationships with a נערה המאורסה, **unless** these three qualification are met: **until she becomes a נערה, and is a בתולה, and betrothed.** This concludes the citation of the משנה. The גמרא there cites the מחלוקת between ר"מ who maintains there is no חיוב מיתה by a קטנה (בתולה מאורסה), and the חכמים who maintain there is a חיוב מיתה even by a קטנה. The גמרא infers from the words of the משנה, which state עד דאי הוה תני אלא על נערה בתולה כולי הוה מוקמין לה אפילו כרבנן –

For if the משנה would have stated ‘only for a נערה, בתולה, etc.’ (instead of ‘until she becomes a נערה’), we could have established the משנה even according to the רבנן, who maintain that there is a חיוב סקילה even by a קטנה –

– ולא הוה אתי למעוטי קטנה אלא בוגרת –

And the word נערה would not come to exclude a קטנה; but rather the word נערה would come to exclude only a בוגרת.¹ This concludes the citation of the גמרא there. It is evident from that גמרא that the term נערה does not (necessarily) exclude קטנה; but rather it excludes only a בוגרת. Why do we assume that the word נערות in our משנה excludes a קטנה; perhaps it only excludes a בוגרת?!

Our תוספות answers:

– ותירץ רבינו יצחק בן אברהם דאסיפא דמתניתין סמיך –

¹ However, since the משנה states 'עד שתהא נערה' (until she becomes a נערה) it is obviously excluding a קטנה.

And the ריב"א answered that this inference that a קטנה is excluded, **was based** (not merely on the word נערות alone, but rather) **on the סיפא of the משנה -**

דחנן (לקמן דף מ:) כל מקום שיש מכר אין קנס –

For we later are taught in a משנה that wherever there is the possibility of **selling** the woman (which is referring to a קטנה who can be sold for an אמה (העבריה), **there is no קנס**. It is evident from that משנה that by a קטנה (where there is מכר), there is no דין of קנס.

Summary

We derive that the תנא of these משניות maintains that a קטנה receives no קנס from the fact that the משנה states קנס אין מכר שיש מכר אין קנס, but not necessarily from the statement קנס להם שיש להם קנס.

Thinking it over

If the גמרא drives that a קנס אין לה קטנה from the סיפא of כל מקום שיש מכר אין סיפא, the גמרא should have stated it there, from where it is derived; and not from our משנה from which we cannot infer that a קנס אין לה קטנה!